

BINDER SAMMEN: Aktivist Kim Frieles forhold til Wenche Lowzow, sitt livs kjærlighet, blir bindemiddelet i teaterforestillingen «Kim F».

FOTO: GISLE BJØRNEBY, DEN NATIONALE SCENE/TEATER INNLANDET

Tidløs frihetskamp

Charlotte Myrbråten
TEATER

«Kim F»

Den Nationale Scene i samarbeid med Teater Innlandet

Av: Audny Chris Holsen og Marius Leknes Snekkevåg.

Med: Linn Løvvik, Kristian Berg Jåtten, Steffen Mulder, Anna Dworak og Håkon Moe.

ANMELDELSE

Kim Frieles avgjørende aktivistiske kamp for kjærligheten har blitt en overraskende og humorfylt teaterforestilling.

«Fem fine frøkner skal aldri dra hjem/ Lyden av noe som slipper oss fri./ Vi har'sje penger men vi eier allting/ Å vi trenger ikke verden, for meg og deg e verden.»

De fem skuespillerne på scenen danser energisk til lyden av Gabrielles låt «Fem fine frøkner». Det er et av flere virkelig flotte øyeblikk i forestillingen «Kim F».

Dansescene i forestillingen om aktivisten og forfatteren Kim Friele fungerer som små gledesbrøl og skal vise euforien hun og medaktivistene følte ved historiske avgjørelser i kampen for homofiles rettigheter.

De representerer gleden Friele som ung følte da hun fant ut at det fantes andre som henne og de går på klubb sammen. Eller da det endelig

ble avkriminalisert å være homofil, eller da det ble gjort endringer i rasismeparagrafen.

Gjennom ca. 100 minutter følger vi Karen-Christine Friele (Linn Løvvik) fra Fana sin vei til å bli Kim F, selve ikonet. Vi begynner der hun hun skiller seg fra sin mann og forstår hun er homofil. Hennes kamp for kjærligheten med Wenche Bryn Lowzow (Anna Dworak) og hennes rolle som frihetsforkjemper i Det Norske Forbundet av 1948.

Scenografien er enkel, men likevel med en del glitter, utformet med en rød trapp og tynne gardiner hengende ned fra taket. Kostymene veksler mellom å både være typiske for Kim Frieles tid, men også tidløse og noen samtidige.

Noen stasjonære telefoner brukes som nesten eneste rekvisitt og signaliserer at dette handler om en tilbake-lagt tid, men med moderne lydtkulisser gir forestillingen også inntrykk av at denne forestillingen kunne, og kan skje, når som helst, hvor som helst i verden.

Med tette regigrep har «Kim F» blitt en forestilling uten hvileskjær og som hele tida drives raskt videre.

Løvvik spiller en sjarmerende, men kompromissløs Friele. Hun gir en overskuddspreget versjon av vår heltinne som aldri ser seg tilbake. Hennes forhold til Lowzow – hennes livs kjærlighet, er forestillingens bindemiddel. Der

Lowzow i starten ikke har kommet ut av skapet og er noe nølende, er Friele alltid uredde og pågående.

Forestillingen fremstår også som en hyllest til deres livslange forhold, så vel som en liten bit med helt sentral og viktig norsk historie, med mange nye detaljer. Skuespillerne får frem flere sider ved karakterene og mot slutten er forholdet mellom de to direkte rørende fremstilt.

Kristian Berg Jåtten, Steffen Mulder og Håkon Moe veksler effektivt i mange småroller. Enten som kompis av Kim, en av utallige som ringer for å hetse og true Friele, byråkrater og embetsmenn.

Noen av disse birollene fremstår tidvis vel karikerte. Uttrykket ligger tettere på parodien enn en forestilling av reelle mennesker. Men de

bidrar til dette lette og ledige uttrykket forestillingen har til tross for en alvorlig tematikk og tidvis triste historie.

Dessuten er fortellingen om Friele blitt ganske morsom. Det kan være fordi den ser ut til å ha ivaretatt en del av hennes egne ord og uttrykk, og på grunn av hennes rakt frem og direkte væremåte, men manus er også full av småsjenerte vittigheter.

Kim F er en forestilling som fortjener et stort publikum, og da også gjerne et ungt et.

Charlotte Myrbråten
teater@klassekampen.no

«Med tette regigrep har 'Kim F' blitt en forestilling uten hvileskjær»

JULEKALENDER

Klassekampen gir deg høydepunkter fra kulturåret.

Tross alderstillegget leverer Norges beste rockeband fremdeles varene.

Raga i Helgeroa

Det er sommer og sol. For n'te gang står jeg ved isdisken på marinaen i Helgeroa. Denne kiosken har sakral betydning for mine barn, og de mener det er maktpåliggende at vi besøker den hver dag. Far derimot irriterer seg over stekeosen i lokalet og føler seg gammel. Men så er det noe som fanger interesse. På en konsertplakat står det at rockebandet Raga Rockers skal spille i Helgeroa lørdag 14. juli. Under navnet «Bryggesleng» har lokale ildsjeler stabled på beina en minifestival på marinaen, og i år har de fått selveste Raga Rockers til å toppe plakaten.

Blodet begynner å bruse. Raga Rockers har ikke bare en sentral plass i norsk rockehistorie, men også i mitt personlige rockehjerte. Vi snakker tross alt om bandet som tonesatte ungdommen med låter som «Maskiner i Nirvana», «Slakt», «Invitasjon» og «Party». Michael Krohns eminente tekster satte våre ungdommelige erfaringer på begrep og gjorde dem begripelige. Som for eksempel disse verselinjene fra

«Maskiner i Nirvana»: «De tar avskjed på trappen/De har pene manerer/Begge stemmer Høyre og ingen onanerer/De er maskiner i nirvana/De har fått det som de vil.»

Mye har forandret seg siden 1985, da denne låta ble gitt ut. Det gjelder også rockeartister. For mens vi spaserer langs Langholtstranda på vei mot den provisoriske scenen ved

LEGENDE: Michael Krohn.

marinaen, får vi øye på en hvit cabincruiser av det kostbare slaget. Min første tanke er at en rik drittsekk har sikret seg gratis orkesterplass under konserten, men så dukker det opp en fyr i båten jeg drar kjensel på. En noe korpulent figur i grå blazer, fargerik skjorte og mørke solbriller. Er det ikke Michael Krohn som står på dekk?

Mannen som for 30 år siden skrek ut sinte fraser mot det norske etablissementet, står nå på et podium av maritim luksus og myser mot solnedgangen. En solnedgang som visstnok skal være Vestfolds fineste.

«Krohn i solnedgang.» Den gamle pønkrockeren som en gang spilte mitt eget ungdomsopprør, ser urovekkende bekvem ut i cabincruiseren. Slik har verden altså blitt. Det tar

meg noen sekunder før jeg skjønner at Michael Krohn ikke har mistet sin representative kraft. At Raga Rockers varmer opp med sjampanje i et overklassebåt, er snarere en treffsikker illustrasjon på den sosiale posisjonen jeg og mine gamle kompisser nå befinner oss i.

Derfor er det ekstra godt å se at bandet er i toppform på scenen. De spiller med stor vitalitet, og gamle klassikerne sitter som de skal. Michael Krohn ser ut til å kose seg og tenner en røyk. Nå står han med ryggen til solnedgangen. Dette er rock, ikke kitsch. Idet bandet drar låta «Hun er fri» og publikum synger med, tenker jeg at ungdommen varer evig.

Dag Eivind Undheim Larsen
dageivindl@klassekampen.no

